

Figgjarligt fólkaræði

Arbeiðsmaðurin skal hava lut í ágóðanum

Tað má vera í Fólkinginum at stríðið kemur at standa um vit skulu hava figgjarligt fólkaræði, sigur Viggo Kampmann í nýútkomnu bók síni um figgjarligt fólkaræði

Viggo Kampmann hevur givið út bók, sum hann kallar »Figgjarligt fólkaræði«, har hann greiðir frá sínum sjónarmiðum um hvussu arbeiðarin fær meira at siga innan arbeiðsmarknaðin. Í hesari bók hugsar hann um, at arbeiðarin fær ágóðan av vinningsbýti, heldur enn bert ídnaðarligt fólkaræði, sum verður hildið at vera fyrsta stigið til fult figgjarligt fólkaræði innan arbeiðsmarknaðin.

Í Føroyum eru vit her eftirbátar, sum á so mongum øki. Arbeiðsmoralurin: ert tú ikki nøgdur, so slepp tær út — er enn ógvuliga vanligur her hjá okkum. Tað vantar enn nógv í áðrenn vit kunna siga, at vit hava ídnaðarligt fólkaræði, tíansheldur figgjarligt fólkaræði.

Kanska her hesin greina-stubbin at gera sitt til, at vit

um ikki annað fáa eitt tjak í lag um henda tátt.

Í triatiárunum — og er tað heldur ikki heilt ókent heldur á okkara døgum — at sagt verður, at klassamunur ikki er til longur. Tað er tað verk sum arbeiðsmaðurin og handverk-arin letur úr sínum hondum, sum ger at virkið ber seg.

Hvønn dag fara arbeiðsmenn og kvinnur í hópatali til verka kring landið. Hvi skal teirra lutur bert vera til at taka móti teirri vikuløn sum teimum verður givin hvønn friggjadag? spyr Viggo Kampmann.

Skulu vit halda fram við at trúgva, at bert teir sum leiða virkini, víta best um hvat ið gagnar landi og fólki best, og sum teirra lön fyri teirra vísu gerðir, fáa teir alt avlopið, spyr Kampmann.

Viggo Kampmann

Ikki kollvelting

Kampmann trýr ikki uppá kollveltingina. Hann dugir ikki at siggja at tað gagnar, og ei heldur trýr hann, at fólk er sinnað at blóðdálka hendur sínar, at vinna sínar sømdir. Hóast alt er tað atkvøðuseðilin og fólkingið sum er hin avgerandi, og tað er her slagið skal standa.

Við lóg skal javnast

Kampmann heldur, at avlopið av roknskapinum verður, burt-

ursæð frá einum grundgjaldi, sum eigarin fær óskert, býtt í tveir partar, har annar helm-ingurin fer til arbeiðararnar. Tað er jú teir sum skapa virðini, sum virkið fær sín vinning av, sigur Kampmann.

Kampmann leggur stóran dent á skattaletta til ídnaðin. Staturin vil á henda hátt lata beinleiðis stuðul til virkini, men ikki til hin einstaka til at ráða yvir.

Politiskt heldur Kampmann, at hann neyvan fær sømdir frá kommunistunum, og hann vil halda seg frá einflokkaskipn.

Kampmann leggur her stóran dent á, at fyri tað um eitt virki er statsdrivið, er ikki vist, at fólkaræði er tað ráðandi á virkinum. Tó leggur hann minst líka stóran dent á, at uppskot sitt hellur ikki sort í vinstra borð.

ARBÆIÐSTÓL
STOYPIGÓÐS
TIMBUR
BYGGITILFAR
JFK
Telefon: 5148 - 5265
Telg.: Kjelbro, Klakkavík
Telex 20
**KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL**

Pí. J. F. K J Ø L B R O

Keypið

frá teimum, sum lýsa í

SOSIALINUM

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógv.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

Johan Nielsen harðliga ímóti fríum aborti

Royndi at fáa uppskotið hjá Thestrup út til fólkaatkvøðu

Tann føroyski fólkatingsmaðurin Jóhan Nielsen, søknarprestur er nógv frammí í donsku pressuni í lotuni. Tað er viðvikjandi abortlóggevuni, sum vit fyrr hava nevnt her í SOSIALINUM. Sum tað man vera flestøllum kunnugt setti Knud Thestrup, lógmaráðharri fram uppskot í fólkinginum um broytan av nógaldandi lóg um atgongd til abort. Tey mest tydingarmestu stigini í hesum uppskoti, eru tey, at kvinnur yvir 38 ár, sum eiga fleiri born skulu sleppa at fáa frí atgongd til abort, eins og ungur kvinnur — og her er tað, at tað vandamála málið kemur uppí — eisini skulu hava somu atgongd, um tey sosialu víður-skifti teirra, eru ov ring til at tryggja barninum ein hampiligan uppvøkstur.

Hesin tydingarmiklil spurningur hevur býtt teir traditíonellu politisku bókarnar sundur, men sum heild kann tað sigast, at teir borgarligu gingi inn fyri uppskotinum hjá Thestrup, meðan danski javnaðarflokkurin og SF vóru ímóti.

Røðan í fólkinginum

Her hevur Johan Nielsen skilt seg burtur úr øllum og gongur harðliga ímóti uppskotinum og soleiðis móti spurninginum um frian abortriett. Vón hansara var at fáa uppskotið sent út til fólkaatkvøðu, og tá uppskotið var til aðru viðgerð fyri kortum helt hann fylgjandi røðu, sum vit loyva okkum at endurprenta:

Da jeg på ingen måde kan gå ind for justitsministerens lovforslag til svangerskabsafbrødelse og heller ikke for forslaget om fri abort, ser jeg mig nødsaget til her ved anden behandling at fremføre mine synspunkter.

Jeg nærer den største agtelse for justitsministeren såvel som for udvalgets medlemmer. Det er min inderste overbevisning, at ministeren mener, at han gør det danske samfund en tjeneste ved at fremsætte sit lovforslag, men jeg er aldeles overbevist om, at hvis dette lovforslag ikke bliver standset, så begår man en skæbnesvanger fejlt-

gelse. Jeg kan ikke med min bedste vilje finde nogen holdbar begrundelse for at fremsætte dette lovforslag netop nu. Lad mig understrege, at just i vore dage er de svangerskabsforebyggende midler så fuldkomne, at for første gang i verdenshistoriens forløb kan en kvinde få fuldt udbytte af seksual omgang uden at være angst for at blive gravid. Og lad mig føje til, at vor tids såkaldte fordomsfrihed har bevirket, at alle anser det for en naturlig ting at købe og sælge forebyggende midler samt at sprede oplysning herom.

Fødselstallet er stærkt dalende, der er sket et fald på 20-25 pst. i løbet af de to sidste år. Vi har mangel på arbejdskraft her hjemme, så vi må indføre fremmedarbejdere, og vor levestandard turde være højere end nogen sinde før.

Nogle har anført, at man vil sikre kvinderne den fulde frihed. Det turde være tvivlsomt, hvor fri den kvinde er, som måske er under pres af mand, kæreste eller forældre, der vil noget andet end hun.

Man har anført, at kvinderne må have ret over deres legeme, og det skal hun selvfølgelig. Ingen skal kunne tvinge hende til kønslig omgang mod hendes vilje. Men et foster kan man nu engang ikke sidestille med en svulst. De Forenede Natio-

ners legeråd har dekretet, at fosteret skal regnes for et menneske fra undfangelsesøjeblikket. For øvrigt har en mand heller ikke fuld frihed over sit legeme. Han kan ikke lade sig

Jóhan Nielsen

kastere eller sterilisere uden ministeriel tilladelse, og der skal tungtvejende grunde til at få en sådan.

Hovedargumentet for fri eller liberal abort har været, at man, som det også i høj grad fremgår af betænkningen, vil de mange illegale aborter til livs. Man vil ikke, siger man, kriminalisere de stakkels kvinder, som føler sig tvunget til at søge den fortvivlede udvej at gå til en kvaksalver. Den argumentation kan lyde meget besnæ-

rende, men den falder til jorden, når man erfarer, at antallet af kriminelle aborter er faldet ganske betydeligt i den sidste tid, uden tvivl som et resultat af den intense oplysning om effektive forebyggende midler. Heri får jeg støtte fra overlegen ved Sønderbro Hospital, dr. med P. A. Gjorup. Ved den høring, som vi havde i Filips Kirke for en 14 dages siden, hvor overlege Gjorup var en af panelet, udtalte han bl. a. — må jeg have lov at citere:

»Langt væsentligere — lige nu i 1970 — er, at de kriminelle aborter næsten er forsvundet allerede, i hvert fald fra hospitalsafdelingerne. De, der interesserer sig for disse ting, kender tallene. Man plejer at regne med ca. 6.000 legale aborter årligt og — efter et skøn — 10.000—15.000 illegale. På en afdeling som den, jeg arbejder på, har vi 600 legale aborter årligt; vi skulle altså, hvis alle blev indlagt, have 1.000-1.500 andre aborter. Vi har 200, altså kun en tredjedel af de illegale. Ydermere: blandt de 200 er hovedparten virkelige spontane aborter — altså kvinder, der virkelig gerne vil bevare deres svangerskab, men alligevel aborterer.

Grunden til dette enorme fald i illegale aborter må være den bedre antikonception, og